

Voorjaarsnota

11 juli 2023

Visie

**Christen
Unie**
Het Hogeland

Fractie:
Bernd de Jong
Nannet Gijzen
Therese Doesburg
Richard Bremmer

In onzekere tijden waarin inwoners en ondernemers veel op zich af zien komen is behoefte aan bestuurlijke rust en een duidelijke visie op de toekomst. Ik benoem specifiek visie, want met een visie schets je een ideaal toekomstbeeld. Dat ideale toekomstbeeld heeft wat ons betreft samenhang en is geen korte termijnwerk maar een duidelijk pad naar de toekomst.

Financiën

We kunnen constateren dat er door diverse redenen meer geld beschikbaar is dan we de afgelopen jaren gewend zijn. Dit voornamelijk op incidentele basis omdat op middellange termijn structureel wel financiële gaten aanwezig zijn. U hint op diverse deals zoals de regiodeal, compensatiegelden voor wind aan land en diverse andere rijksmiddelen. Tegelijkertijd is dit een worst waarvoor wij wel mogen springen maar waar we niet weten hoe we erbij komen en wat we dan krijgen. Ook opvallend is dat u wel geld nodig heeft en alvast hierom vraagt maar dat de raad nog zal moeten wachten op de plannen. In het verleden waren wij gewend om boter bij de vis te doen. Ofwel u komt met een goed plan en dan kunnen wij daarvoor geld beschikbaar stellen. Wat maakt dat u van deze gebruikelijke route bent afgestapt?

Omdat er op dit moment meer incidentele middelen beschikbaar zijn dan structurele middelen kiest u ervoor om meer op basis van kortlopende programma's te werken. Wanneer er vanuit de financiën wordt geredeneerd een logische keuze, maar is dit wenselijk? En is dit ook het beste voor de opgaven? 3-Jarige programma's klinkt heel wat, maar in de praktijk valt het niet mee wat er in een jaar gerealiseerd kan worden. Zou het niet verstandiger zijn om met minder programma's te werken en deze langer te laten lopen? Dit geeft meer stabiliteit en continuïteit die nu hard nodig zijn bij de organisatie, maar zeker ook bij onze inwoners en ondernemers.

Personeel

Om werk te verzetten is meer nodig dan AI en CHATGPT. Als gemeente hebben we al jaren een structurele hoeveelheid vacatures openstaan. De afgelopen jaren hebben we hier al meermaals aandacht voor gevraagd. In deze krappe arbeidsmarkt is dit een zorg die we overal vernemen. De hoeveelheid extra arbeidsplekken die u wenst te realiseren stelt ons wel voor een heel groot vraagteken. Als we structureel meer dan 30 vacatures hebben openstaan is het dan een oplossing om nog 20 extra vacatures te plaatsen? En hoe kan het dat u nu, terwijl er al meer dan 6 maanden van het jaar verstreken zijn nog zoveel extra mensen wilt aannemen dit jaar? Als het gaat om visie dan zou u dit soort zaken toch bij de begroting moeten verzoeken? De hoeveelheid werk en de ambities die u heeft geformuleerd zijn toch niet van de afgelopen maanden?

Vastgoed

Wanneer het gaat over duurzaam en verduurzamen dan treft u de fractie van de ChristenUnie aan uw zijde. Wel is het daarbij een randvoorwaarde dat we zaken in een breder perspectief plaatsen. We willen niet forse investeringen doen als het maar voor enkele jaren is, dat is niet duurzaam. Tot onze grote spijt moeten we constateren dat er geen integraal huisvestingsplan is. Toch wilt u een miljoen investeren in tijdelijke gebouwen voor IBOR, een ton voor de teams IST en TL, een ton voor onderzoeken naar huisvesting voor WPA en verduurzamen van ons eigen vastgoed, €40.000,- voor gordijnen en vloerbedekking voor het gemeentehuis in Winsum. Ik zou ook nog door kunnen gaan over de kosten voor een nieuw gemeentehuis, maar dat zou gek zijn met alle voorgaande hapsnap onderdelen. Daarnaast heb ik maar beperkte tijd en verwacht ik dat enkele van mijn collega raadsleden hier wel een punt van maken. Als afronding van dit thema toch 2 hele concrete vragen. Waarom worden de door mij genoemde punten niet uit de reguliere onderhoudsbudgetten betaald

en wanneer kunnen wij eindelijk een integraal plan verwachten voor ons vastgoed? En ja, wij zien op uw verzoek Werkplein Ability als integraal onderdeel van onze gemeentelijk apparaat.

Inwoners

Wij zijn er als gemeente voor onze inwoners. En niet andersom. Zo ervaren mensen het bij tijden wel. Wat verwachten de inwoners van ons en wat verwachten wij van hen? Op allerlei manieren raadplegen we inwoners en proberen wij ze te betrekken. Het is goed om scherp te krijgen op welke manieren we dit vormgeven. Toch bekruipt ons het gevoel bij het lezen van deze voorjaarsnota dat we vooral druk zijn met onszelf en onze organisatie, onze gebouwen en onze, of lees uw, wensen. Maar laten we nu eens kijken wat onze inwoners nodig hebben! Of het nu gaat om geld om mee te kunnen doen bij sport, tijdige signalering bij schulden en hulp bij de verduurzaming van de woning. Daar is de hulp en ondersteuning bij nodig. En hierbij praten we niet over een kort project, maar langdurige inzet op dit soort vlakken. We zijn als fractie blij met de extra investering in de bibliotheken, maar ook hier schuurt het wel als het gaat over visie. Tussen 2012 en 2016 hebben alle voorgaande gemeenten gesneden in de voorzieningen van de bibliotheek. In die zin roept de fractie van de ChristenUnie op de investering in deze belangrijke faciliteit niet incidenteel maar juist structureel op te nemen. Duidelijkheid voor alle betrokkenen en een zeer waardevolle voorzieningen die in kwaliteit en kwantiteit kan toenemen!

Duurzaamheid en balans

Er zijn enkele zaken in de opmaat naar de begroting waarvan wij vinden dat u tekort schiet. Als eerste benoem ik hier het zeer brede en belangrijke thema duurzaamheid en verduurzaming. Niet alleen intern, maar juist als overheid voor onze inwoners en ondernemers. We zien op dit thema een afwachtende houding bij het college die ons teleurstelt. Als er geld komt dan gaan we wat doen, maar we wachten op Den Haag terwijl wij dit ook structureel in onze begroting kunnen opnemen. U wilt structureel geld in het potje opgaven 2022-2026 stoppen, terwijl u volgens ons nu deze opgave al kunt concretiseren en op een goede manier in de steigers kan zetten. Anders zullen we elke keer een stap te laat zijn. De afgelopen periode hebben wij dit ook geconstateerd bij de warmtetransitievisie dat hierop meer inzet nodig.

Een ander punt is balans. U heeft in uw eigen coalitieakkoord 3 gebieden gedefinieerd waar u grote opgaven heeft. Daarbij is toch de verwachting geweest van mijn fractie dat er enige balans aanwezig is voor de inzet in de verschillende gebieden. Waar wij voor Hogeland-oost veel inzet van personeel en middelen zien blijven de beide andere gebieden achter. Wat gaat uw inzet zijn in de Waddenkustzone en de Reitdiepzone en het Lauwersmeer? Hier zouden wij graag verder over doorspreken voorafgaand aan de komende begroting. Op dit moment lezen we alleen dat we wachten op geld dat hoort bij een Towndeal.

Voorzitter ik kom tot een afronding. Voor een voorjaarsnota zien we erg veel plannen die nog dit jaar moeten worden uitgevoerd. Het realisme daarvan zullen we over ongeveer een jaar zien bij de jaarrekening 2023. Wat de ChristenUnie betreft komt het geld wanneer er een goed plan ligt en gaan we het geheel niet omdraaien. Inzake de opmaat naar de begroting vragen wij toch om ook over de korte termijn horizon te kijken en plannen goed en langjarig weg te zetten, hierin zien wij graag meer visie! Voor zover in eerste termijn.